

og for Uendningsforslaget, at Bestemmelsen siger aldeles Intet i Henseende til ham; thi, da han har Lov til at fæste Gaarden bort paany til hvem han vil, saa kan han jo bortfæste den først og siden sælge den, og da gaae den sidste Fæsters Arvinger tomhændede bort. Med Hensyn til Fideicommiss-Arvingerne finder jeg, at Bestemmelsen paa ingen Maade sætter deres Ret i den Fare, som er skeet ved Lovens øvrige Bestemmelser. Dersom en Rettiggelse for Lehn- og Fideicommissbesidderen til at afhænde sit Gods under saadanne Betingelser som dem, der her ere foreslaaede, kunde finde Sted, da kunde Intet være ønskeligere for Arvingerne, end at alt Godset blev bortsolgt paa den Maade, som er fastsat i den omhandlede Paragraph. At faae den hele virkelige Salgsum med Fradrag af en Tjerededel, vil være en langt større Valuta, end de kunde gjøre Regning paa efter de Bestemmelser, som Lovens iøvrigt indeholder. Det er altsaa ikke fra dette Synspunkt, jeg maa stemme imod den omhandlede Bestemmelse og for Uendningsforslaget, men det er, fordi jeg finder, at den mangler ikke alene al Retgrund, men den mangler endogsaa enhver nogenlunde antagelig Billighedsgrund; den kan vel i enkelte Tilfælde føre til billige Resultater, men fører ofte til saadanne, der heller ikke understøttes ved nogen Billighedsgrund. Bestemmelsen vilde, som allerede en æret Taler har udviklet, kunne blive anvendelig til Fordeel for Livsarvingen, som efter de gjældende factiske Forhold, hvori Bestemmelsen skulde have sin Rod, aldeles ikke kunde have nogen Afgang til at faae Fæste; men der er endnu mange andre Tilfælde af det Slags. Det Tilfælde, som han nævnte, hvor Arvingerne paa Grund af deres Alder eller øvrige Tilstand ikke vare skikkede til at modtage Fæste, vilde dog idetmindste for Følelsen have Noget, som kunde anbefale, at der blev givet dem nogen Hjælp. Men man kan ogsaa tænke sig det Tilfælde, at de slet ikke ere tjente med at overtage Fæstet, at de ere forsørgede paa anden og bedre Maade, at de f. Ex. have Eiendomsgaard eller maaskee ere anderledes forsørgede; i saa Tilfælde vilde det dog være ganske uantageligt, at de skulde have noget Bederlag, fordi de ikke fik Fæste paa Gaarden,

og saaledes vil Forholdet ogsaa stille sig, men ere flere Sødskende indbyrdes, naar den ene er forsørgt paa en meget god Maade, og den anden ikke er forsørgt, saa vilde det dog være forunderligt, at den Første, der ikke var tjent med at modtage Fæste paa Gaarden, skulde have et Uequivalent, fordi han ikke fik dette Fæste. En æret Taler har udviklet, hvilke aldeles uantagelige Resultater der vilde følge deraf i et Tilfælde, hvor En havde Fæste paa en Gaard, som han egentlig skyldte sin Kone, som f. Ex. havde Besiddelsen deraf fra et foregaaende Ugtefab. Men der opstaaer ogsaa en fuldkommen Uklarhed i den hele Bestemmelse deraf, at et Fæste gjælder ikke blot for Manden, men ogsaa for Konen. Jeg veed ikke, naar det er Konen, som lever længst, om man da skal forstaae hende eller Manden ved sidste Fæste. Skal man forstaae Manden som den, til hvem Fæstebrevet egentlig er udstedt, saa vil der flyde saadanne Urimeligheder deraf, som den ærede Landstingsmand har udviklet. Men, vil man betragte baade Manden og Enken som Fæstere, saa bliver der flere forskjellige Livsarvinger; det kan jo være, at de ikke have fælles, men forskellige Livsarvinger, eller at de have baade hver for sig særskilte Livsarvinger og tillige fælles Livsarvinger. I alt dette er der vist mere end Grund nok til at stemme for Uendningsforslaget. Men jeg maa ogsaa finde en Grund dertil deri, at Bestemmelsen kan misbruges, naar den bliver vedtagen som Himmel for den uretfærdige Paastand mod Godsbesiddere, der have fuldkommen Eiendomsret, at de skulle være pligtige til at stille sig af med Fæstegodset anderledes end mod fuld Valuta, hvilken ikke kan være Andet, end hvad de selv ansee for at være selvstændig Valuta. Jeg kan vel aldeles ikke see nogen virkelig Consequents i, at det, der gjøres til Betingelse for en Salgstilladelse for Besidderne af Lehn og Fideicommiss, som ikke ere Giere, at det Samme skulde være gjældende for dem, som ere virkelige Giere. Men, saa indlysende som det end er for mig, at man ikke er berettiget til deraf at udlede nogen saadan Følge, saa har jeg dog seet, at Meget, som jeg har anseet for indlysende Sandheder, dog ikke har kunnet sættes igjennem, og derfor maa jeg,